fen ech, dass mer elo dëst Joer nach méi héich kommen.

Zur Elektromobilitéit: Ech war ganz frou ze héieren, dass mer do awer och e ganz grousse Konsens hunn. Ech mengen, d'Elektromobilitéit ass en Deel vun eiser Mobilitéitspolitik. Dat Allerwichtegst ass natierlech fir d'éischt d'Landesplanung. Mir maache grouss Projeten um Kierchbierg, zu Esch, zu Diddeleng, zu Wolz, fir eebe grouss Quartieren do ze schafen, wou d'Leit och schaffen. Dat heescht, dass mer d'Wunnen am d'Schaffe méi no beienee bréngen. Dat ass déi alleréischt Verkéierspolitik oder Mobilitéitspolitik.

Dann ass natierlech d'Teleaarbecht, an ech mengen, de Max Hahn huet et ganz richteg gesot: Mir hunn der Teleaarbecht am finale PNEC méi e grousse Stellewäert ginn. A mir schaffen och elo als Regierung drun, fir de Kader fir d'Teleaarbecht fir d'Betriber an och fir den ëffentlechen Déngscht ze verstäerken. Ech mengen, dass déi Kris hei och bewisen huet, dass Teleaarbecht vill méi méiglech ass, wéi mer dat vläicht virdru geduecht hunn.

An dann de Vëlo. Ech mengen, de François Bausch an de Lex Delles hunn d'lescht Woch eng flott Initiativ virgestallt. Mir hunn e ganz gudde Retour vun de Gemengen. Ech hu souguer héieren, dass eenzel Gemengevertrieder souguer fannen, dass een nach méi wäit kéint goen. An dat fanne mer natierlech ganz flott.

Dann zum ëffentlechen Transport. Däitschland: D'Madamm Merkel ass vill gelueft gi fir hire Konjunkturpak, fir hir grouss Zommen. Wann een Däitschland ëmrechent relativ zu Lëtzebuerg, da musst Der wëssen, dass wann een déi Milliarden, déi mir an den ëffentlechen Transport investéieren, vu siwe Joer erofbrécht op ee Joer, da sinn dat 570 Milliounen. Dat seet de François Bausch mer. Dat ass zweemol méi wéi dat, wat Däitschland elo mécht. An Däitschland gëtt iwwerall gelueft.

Dann hoffen ech, dass mir och gelueft ginn, a virun allem eisen Transportminister, fir dat, wat e mécht, fir den ëffentlechen Transport zu Lëtzebuerg, an net nëmmen zu Lëtzebuerg, mee och iwwert d'Grenzen eraus, attraktiv ze gestalten. An de François Bausch ass amgaang, mat Holland, mat Éisträich, mat anere Länner ze kucken, dass och deen européesche Konjunkturpak méi e groussen Undeel kritt fir Investitiounen an d'Eisebunn, well méi Eisebunn et natierlech och méiglech mécht, fir dann eventuell manner Kuerzstreckeflich ze maachen.

Da vläicht zur Elektromobilitéit.

(Interruption)

Wann Der d'Zeitunge kuckt, déi sech mat Autoe beschäftegen, déi soen eis, dass mer Enn des Joers, Ufank d'nächst Joer, méi wéi 200 verschidde Modeller wäerten hunn, déi voll elektresch sinn. Et ass och esou, dass mer bei de Bornen, wou mer zu Lëtzebuerg schonn déi gréissten Densitéit vu Bornen hunn am ëffentleche Raum iwwert den Chargy, och elo noleeë wäerten.

An eng vun de Saachen, déi mer och am Konjunkturpak decidéiert hunn, dass mer 80, also 8-0, Fast-Chargy-Stations, Schnellladegeräter deelweis op den Autobunnen, awer och, an dat war mir ganz wichteg, flächendeckend iwwert d'ganzt Land maachen. Dat heescht, Dir fuert op der N7 - Dir hutt Fast Charging. Dir fuert op Iechternach - Dir hutt Fast Charging. Dir fuert op Réimech - Dir hutt Fast Charging. Dir fuert op Wolz, Dir fuert op Réiden, iwwerall am Land wäert et Enn d'nächst Joer Fast-Charging-Stations ginn. An domadder wäerte mer natierlech och d'Akzeptanz fir d'Elektromobilitéit weider verbesseren.

An dat anert, wat mer maachen, an dat wäerte mer elo an zwou, dräi Wochen an der Regierung am Detail decidéieren, ass en neie Programm fir Wallboxen, dat heescht Ladegeräter fir doheem, awer och an de Betriber. An och do wäerte mer noleeën, well et wichteg ass, dass mer ënnerstëtzen, dass déi Ladeinfrastrukturen an d'Haiser kommen.

Gutt! An nach eng Kéier merci, dass Der och deen Effort vun der Regierung esou quasi iwwert d'Parteigrenze positiv begleet.

De Claude Wiseler huet nach eppes Wichteges gesot an, ech mengen, och de Georges Engel huet dat erwäänt: Déi Kris hei weist eis, dass et Limitte gëtt vun der extreemer neoliberaler Wirtschaft, wou alles nach just op de leschte Billig-Billig verlagert gëtt. A mir als Lëtzebuerg geheieren zu deene Regierungen, déi mat anere soen: Mir brauchen eng Reindustrialiséierung an Europa!

Den nächste Méinden ass Energieconseil. An an deem Energieconseil hunn ech eng Initiativ geholl, mat aacht anere Länner, fir ze soen, dass et wichteg ass, dass mer bei Wand-, awer och bei der Solarenergie probéieren, en Deel vun där Produktioun, déi iwwert déi lescht Joren a China ofgewandert ass, zréckhuelen. An ech spieren och, dass mer do ëmmer méi Réckewand hunn. An ech mengen, et ass och flott ze gesinn, dass dee Réckewand och vum Claude Wiseler an och vun der gréisster Oppositiounspartei eigentlech matgedroe gëtt.

Wat an eisem grénge Konjunkturpak vläicht e bëssen ënnergaangen ass, dat sinn dem Franz Fayot seng Moossnamen als Wirtschaftsminister. Fir d'Wirtschaft hei zu Lëtzebuerg gëtt et zwëschen elo an dem 31. Dezember extreem, extreem attraktiv, fir an Energieeffizienz an och an Économie circulaire ze investéieren. An dat wäert och, wann een herno emol d'Millioune kuckt, déi do zesummekommen, e groussen Deel sinn, e weidere Baustee vun eisem grénge Konjunkturprogramm.

An ech mengen, Dir hutt an Ärer Ried, Här Wiseler, gesot, dass de Fit 4 Resiliance Iech vläicht e bëssen abstrakt wier. Mee a Wierklechkeet ass et esou, dass ech Investitioune brauch. Mee ier ech Investitioune maachen, ass et awer gutt, wann ech quasi en Audit maachen, wou mäi Betrib haut steet an dann eebe kucken, wouranner ech da muss investéieren, fir zukunftsfäeg ze sinn.

A genee dat mécht de Franz Fayot. En huet en Instrument, wou e quasi déi intellektuell Viraarbecht mécht, a wat een eigentlech soll investéieren, an dann op där anerer Säit eeben déi konkreet Investitiounen.

Zum Schluss. Déi Kris hei huet gewisen, dass mer e Land sinn, op dat mer houfreg kënne sinn. Ech mengen, mir hunn eng enorm Solidaritéit gehat. Studenten, déi mam Vëlo eeler Leit beliwwert hunn, obwuel se guer net zu hirer Famill geheiert hunn. Mir hunn eng enorm Leeschtung am Krankesecteur gemaach. Et gëtt eis immens héich ugerechent, dass mer um schwéierste Punkt vun der Kris Solidaritéit gewisen hu mat Frankräich a Schwéierverletzter zu Ettelbréck, an der Stad an an anere Klinicke gefleegt hunn. A mir hate se bal alleguerten erëm gesond kritt.

Dat heescht, déi Solidaritéit, déi Empathie, déi ass gewuess an eiser Gesellschaft. An ech hoffen, dass mer déi och elo mat eriwwerhuele fir eeben déi schwéier Zäit, déi mer elo an der Wirtschaft kréien, an eeben och, fir d'Klimakris ze bewältegen. Op déi Solidaritéit, déi Empathie, déi mer haten an eiser Bevëlkerung, sinn ech houfreg, a mir bauen op déi op.

Ech soen Iech villmools Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Turmes. An de Relais fir d'Regierung iwwerhëlt elo d'Ëmweltministesch Carole Dieschbourg. Madamm Dieschbourg, Dir hutt d'Wuert.

Mme Carole Dieschbourg, *Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable.*- Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären Deputéierten, och ech soen éischtens emol e grousse Merci, well et ass wierklech eng Geleeënheet, fir nach eng Kéier zréckzekucken op den Neistart a vläicht awer dann och schonn ze soen, wat dann nach duerno nokënnt.

An dofir wëll ech dermat ufänken, fir ze soen: Jo, déi Kris - an ech mengen, dat hat de Max Hahn ganz gutt gesot - sollt een notzen als eng Chance fir eeben déi aner Krisen, déi am enke Lien mat dëser sanitärer Kris sinn, d'Biodiversitéit, well den Ursprong ass eng Zoonos. Do kucke mer genau op den Ursprong, wou et drëm geet, dass de Mënsch ëmmer méi Raum brauch, an och op seng Aart a Weis, fir ze consomméieren, fir ze produzéieren. Mir mussen déi Liene maachen an doraus déi richteg Léieren zéien an net nëmme wëllen d'sanitär Kris iwwerstoen, wou mer, mengen ech, um gudde Wee sinn. Mee da musse mer awer och déi hannendru verstoppte Krisen, déi den Ursaache méi no kommen, déi vum Verloscht vun der Biodiversitéit, d'Klimakris an déi vun der Pollutioun, all gemeinsam léisen.

An ech mengen, dass deen Opschwongpak hei e Schrëtt an déi richteg Richtung ass. An ech wëll dofir ganz kloer soen: Dat heiten, dee Relanceprogramm, deen Neistart, dat ass, fir d'Saach erëm un d'Dréien ze kréien, fir de Leit kuerzfristeg ënnert d'Äerm ze gräifen, fir de Betriber ënnert d'Äerm ze gräifen. Mee et ass nëmmen en Deel vun engem méi laangfristege Plang! An dofir huet den Här Turmes richteg gesot: „Majo, mir hunn net aus Zoufall de PNEC dee selwechten Dag ugeholl wéi déi kuerzfristeg Mesuren, déi mer bis d'nächst Joer lafe loossen."

Fir ganz kuerz op d'Mesuren anzegoen a kuerz ze soen, wat awer d'Resultat schonn ass: Dës Woch eleng hate mer 250 Uriff bei „myenergy", wou Leit nogefrot hunn, déi Demandë wëlle maache fir déi Aiden, déi mer elo an Aussiicht gestallt hunn, sief et am Wunnengsbau, mat „Clever wunnen", sief et am Beräich vun der Mobilitéit, „Clever fueren". Well et si Mesuren, déi bei de Leit ukommen, wou mer de Leit hëllefen, d'Leit ënnerstëtzen, herno besser, méi gesond, méi klimafrëndlech ze liewen.

Wou mer och d'Leit ënnerstëtzen, fir sech kënnen e Vëlo ze kafen. An zwar hu mer déi Aidë verduebelt. Do gëtt et bis zu 600 Euro de Vëlo. An do gesi mer, dass dat voll ageschloen huet. Do ass e Boom bei den Demanden. An do ass och e Boom bei deem, wat d'Leit wëlle wëssen. 250 Uriff! Ech soen Iech fir ze vergläichen: Normalerweis sinn et tëschent 75 an 100 Uriff de Mount bei „mynergy", fir déi Berodungen ze kréien. Dat heescht, dat huet duerchaus e Wandel bei de Leit ervirbruecht.

An dat ass och keen Zoufall, well wann ee seet: „Dir kritt 50 % méi fir ze sanéieren. Dir kritt och den Energieberoder quasi ganz bezuelt, fir déi éischt Schrëtt ze huelen", dann ass et kloer, dass d'Leit, déi nach gezéckt haten, elo d'Chance ergräifen, fir dat ze maachen.

Ech mengen, dass dat e wichtege Message ass, deen och dem Handwierk guttdeet. Well mir brauchen net nëmme Mesuren, déi hëllefen, dass kuerzfristeg d'Leit net an d'Aarbechtslosegkeet falen oder fir de Betriber iwwert dës Period ze hëllefen, mir brauche virun allem Mesuren, wou d'Betriber erëm kënne schaffen an domadder d'Aarbechtsplaze garantéieren.

An et wäert och net esou sinn, dass déi Primm herno ganz fort geet. Neen! Am Kader vum Klimaplang hu mer jo definéiert, dass mer laangfristeg och d'sozial Krittären, d'Gesondheetskrittären, déi d'Liewensqualitéit nach solle verbesseren an deenen neie klimaneutrale gesonden Haiser, iwwerschaffen. Dat heescht, et fält een och net op näischt. Mee et ass déi eemoleg Geleeënheet, fir elo ze investéieren, fir elo ze kucken: Kann ech net dee Schrëtt maachen? An domadder eiser Wirtschaft ze hëllefen.

An Här Wagner, ech muss Iech awer ganz e bësse verbesseren, wat d'PRIMe House ugeet. Wann Der net nëmmen d'Klimabank kuckt, mee d'PRIMe House an deene leschte fënnef Joer, do hu mer awer eng 101 Milliounen Euro fir 18.350 Aiden ausginn am Kader vun der PRIMe House. Dat heescht, et gëtt investéiert. Mee de Renovatiounspotenzial ass immens grouss.

An ech mengen, dass mer eise Betriber wierklech gutt hëllefen, wa mer hinnen iwwert dës méi schwiereg Period weiderhëllefen. An ech mengen och, dass mer de Leit hëllefen, well jiddweree vun eis wëllt en Acteur si fir de Klimaschutz. Jiddweree vun eis wëllt gären een Acteur sinn, dee gestäerkt aus der Kris erausgeet. An dat maache mer mat dësem Opschwongpak.

An dann ass deen zweeten Deel, wourop ech awer dem Här Wiseler wëll äntweren. De PNEC ass een Deel, mee mir hunn och en Nohaltegkeetsplang, dee virun der Kris erschafft ginn ass. Mir hunn e Klimaplang, deen elo zu Bréissel ass. An als Regierung hu mer matzen an der Kris, den Här Fayot, den Här Gramegna, den Här Turmes an ech, en Opruff um européesche Plang vu Parlamentarier, Entreprisen a Ministeren ënnerstrach, wou mer gesot hunn, de Green New Deal, esou wéi mir elo eise PNEC bezeechnen, dee soll am Häerz vun der zukünfteger Entwécklung vun Europa sinn!

An ech mengen, als Lëtzebuerger an als iwwerzeegt Européer ass dat genau d'Richtung:

- dass mer Prioritéite setzen an der Investitioun. Do setzt de Pierre Gramegna sech a fir d'Digitaliséierung an de Klimaschutz;

- dass mer Prioritéite setzen, wou mer dann hiwëllen;

- dass mer och Krittären zesummen definéieren, wann de Staat hëlleft op laang Dauer, fir dass mer allen Acteuren an dëser Gesellschaft d'Transitioun méi einfach maachen an dass mer se begleeden an deem Defi.

An dat, mengen ech, ass d'Stäerkt hei zu Lëtzebuerg. An dofir soen ech och all menge Virriedner e grousse Merci, dass mer hei zu Lëtzebuerg de Konsens hunn, dass mer dee Wee an déi Defie wëlle gemeinsam ugoen.

An domadder soen ech Iech Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools der Madamm Ëmweltministesch. Dëse Punkt ass domat ofgeschloss. Deen nächsten ...

Une voix.- Här President.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Den Här Bauler huet nach eng Fro.

M. André Bauler *(DP).*- Merci, Här President. Ech stelle ganz spontan eng Fro un d'Madamm Ëmweltminister. Si huet elo just geschwat vun hirem Klimaplang, dee se op Bréissel agereecht huet a vu gesondheetstechneschen Aspekter an deem Kontext, wou et jo dann och soll, dovunner ginn ech aus, zu qualitative Verbesserunge kommen. Ech wollt Iech just froen, Madamm Minister: Gëtt et och qualitativ Verbesserunge bei den Isolatioune vun den Haiser, wat d'Fassaden ugeet? Ech denken, do wier bestëmmt nach ganz vill Spillraum.

Merci, fir Prezisiounen do nach kënnen ze kréien.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci, Här Bauler. Ech ginn d'Wuert zréck un d'Madamm Dieschbourg.

Mme Carole Dieschbourg, *Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable.*- Bon. An engem zweete Volet vun eisem System vun der PRIMe House, deen d'nächst Joer soll kommen als Nofollgepaket vun deem jëtzegen, wou mer och schonn amgaang waren ze schaffen, well dee sollt eigentlech bis Enn des Joers stoen an um Wee sinn, sinn de facto Iwwerleeungen am Beräich Gesondheet mat dran.

Bei der leschter Reform, déi 2017 a Kraaft getrueden ass, hu mer ugefaangen, ganz geziilt méi nohalteg Baumaterialien, naturbaséiert Baumaterialie méi ze ënnerstëtzen. Elo an engem zweete Volet wëlle mer dat nach méi ënnerstëtzen, wou mer an d'Kreeslafwirtschaft eraginn, naturbaséiert a gesond Materialien abauen. An dat si Saachen, wou mer deemools nach net esou wäit waren, dass dat alles handfest war.

M. André Bauler *(DP).*- Dat heescht, déi gi finanziell méi staark ënnerstëtzt?

Mme Carole Dieschbourg, *Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable.*- Elo a bis Enn des Joers wäerte mer souwäit sinn, dass mer geziilt och Gesondheetsaspekter plus méi nohalteg Materialien nach méi geziilt kënnen ënnerstëtzen. Dat wäert also kommen. Mee et ass den Nofollgepaket.

Wat mer elo gemaach hunn am Kader vun der Kris ass wierklech, op déi besteeënd Primmesystemer, Top-uppen ze setzen, fir kënne ganz schnell ze reagéieren, ganz schnell eppes ze lancéieren. Déi richteg Iwwerschaffung mat deene Krittären, déi kënnt dann d'nächst Joer als Nofollgeprogramm vun dëser PRIMe House. An do wäerten déi Elementer mat dra sinn, Här Bauler.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools.

M. André Bauler *(DP).*- Dat kléngt jo gutt.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Dëse Punkt ass domat ofgeschloss.

4. 7590 - Projet de loi portant dérogation :

1° à l'article 26, paragraphe 2, point 3, de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental ;

2° à l'article 6, alinéa 4, de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental

Deen nächste Punkt vun haut ass de Projet de loi 7590 iwwert d'temporaire Ofännerunge vum Grondschoulgesetz am Kader vum Bewäertungs- an Orientéierungssystem an der Grondschoul souwéi vun den Opnamekonditioune vum Léierpersonal an de Stage. Et hu sech ageschriwwen: d'Madamm Martine Hansen, d'Madamm Francine Closener, d'Madamm Djuna Bernard, den Här Fernand Kartheiser, den Här David Wagner an den Här Sven Clement. An ech ginn direkt d'Wuert un de Rapporter vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

M. Gilles Baum *(DP), rapporteur.*- Merci, Här President. Ech stellen Iech de Mëtte véier Projet-de-loie vir, déi eis Schoule betreffen, souwuel de Fondamental wéi och d'Beruffsausbildung an och d'Ausbildung vun den Enseignanten. Dës Gesetzer foussen alleguerten op Règlement-grand-ducallen, déi am Kader vun der Kris geholl gi sinn, deenen hir Wierkung awer iwwert den État de crise erausgeet, dat heescht bis un d'Enn vum Schouljoer respektiv bis un d'Enn vum Joer.

Domat ass de Kontext gesat an ech brauch dat net bei all Projet de loi ze widderhuelen.

Den éischte Projet de loi besteet aus zwee Deeler an derogéiert zwee Artikelen aus den ofge-

ännerte Schoulgesetzer vum 6. Februar 2009. Op där enger Säit geet et ëm d'Épreuves communes, déi all Kand an all Klass am ganze Land am Cycle 4.2, dat heescht am sechste Schouljoer, mécht. Déi Tester si fir alleguerten d'Kanner gläich. An déi Tester ginn och fir alleguerten d'Kanner gläich verbessert a gläich bewäert.

Dës Tester am Däitschen, am Franséischen an och an der Mathematik konnten dëst Joer net ofgehale ginn, well eis Primärschoulen, well eise Fondamental iwwer zwee Méint zou war. An duerfir kënnen natierlech déi Resultater vun deenen Tester och net an d'Orientatiounsprozedur matafléissen.

D'Léierpersonal an d'Elteren zesumme baséiere sech also op déi schréftlech Produktiounen an op d'Prüfungen, déi am Cycle 4 gemaach gi waren, fir d'Kanner an déi jeeweileg Lycéeën an an déi jeeweileg Richtungen ze orientéieren.

Pour la petite histoire: Mir hate virun dräi Joer e Gesetz gestëmmt, wou eebe genau déi heiten Orientéierungsprozedur ofgeännert ginn ass, an dat heescht, dass déi Prozedur méi frei ufänkt. D'Eltere gi schonn am Cycle 4.1, am fënnefte Schouljoer, bei de Bilansgespréicher all Trimester mat erageholl fir ze kucken, wéi hiert Kand sech entwéckelt huet an a wat fir en Ordre d'enseignement et nom sechste Schouljoer soll goen. An dës Prozedur kënnt, bedéngt duerch d'Kris, dëst Joer hei voll zum Droen.

Op där anerer Säit geet et ëm d'Enseignanten, déi am September nei ufänken, déi am September wäerte fir d'éischte Kéier eng Klass hunn an e puer Dokumenter net konnten am Delai ofginn. Et handelt sech hei ëm den Éischt-Hëllef-Cours, et handelt sech ëm de Rettungsschwëmmer an och de Schäin, deen déi 80 Stonne Kannerbetreiung ausserhalb vun der Schoul beleet. Dat kann een zum Beispill maachen als Fussballtrainer, als Scoutschef, dat kann awer och eng Organisatioun si bei der Caritas oder bei der Croix-Rouge, fir just dës ze nennen.

Ech hunn de Moien nach eng Kéier nogefrot an ech hu mer soe gelooss, dass awer schonn eng ganz Rei vun deenen zukünftegen Enseignanten déi Dokumenter do prett hätten, well si scho vun Ufank vun hirer Formatioun un, déi jo bekanntlech véier Joer dauert, woussten, dass se dat missten no deene véier Joer hunn. An déi, déi et eeben elo net hunn, déi kréien en Delai vun engem Joer, fir dann déi Dokumenter do eranzereechen.

Et versteet sech vum selwen, dass en Enseignant, deen de Brevet vum Rettungsschwëmmer net huet, natierlech mat senger Klass dëst Joer net ka schwamme goen.

Den IFEN wäert sech drëm bekëmmeren, am Laf vum nächste Schouljoer déi Dokumenter erbäizekréie bei all deene jonken Enseignanten, déi dat nach net sollten hunn.

Fir weider Detailer verweisen ech op mäi schréftleche Rapport a ginn elo schonn d'Zoustëmmung vun der DP-Fraktioun.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Baum. Als éischte Riedner ass déi honorabel Madamm Martine Hansen agedroen. Madamm Hansen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Merci, Här President. An och e grousse Merci dem Rapporter fir säin ausféierleche Rapport.

Et ass kloer, datt weeder d'Schüler nach d'Enseignantë sollen en Nodeel hunn duerch d'Coronakris, an duerfir si mer natierlech och domadder averstanen, datt d'Enseignanten en zousätzlechen Delai vun engem Joer kréien, fir hir Basisformatioune kënnen nozehuelen.

Et ass fir eis och kloer, datt d'Kanner aus dem Cycle 4.2 net kënnen déi Leidtragend sinn, dass duerch d'Coronakris d'Épreuve-communnen net konnte stattfannen. Den Iwwergang vun der Grondschoul an de Secondaire ass allerdéngs eng ganz kruzial Etapp fir vill Kanner. D'Decisioun vun dëser Orientatioun, déi baséiert sech dann elo virun allem op d'Aarbechte vun de Schüler am Cycle 4 an och op d'Bilanen. Dat ass fir eis och esou an der Rei, well den Enseignant kennt seng Kanner nach ëmmer am beschten.

Et ass fir eis awer och kloer, datt en Deel vum Programm net konnt gemaach ginn. Et ass fir eis och kloer, datt verschidde Kanner, an dat si virun allem déi Kanner aus deene sozial méi schwaache Familljen, am Homeschooling méi Problemer hate wéi anerer.

A fir eis als CSV ass et wichteg, datt mer eeben derfir suergen, datt, éischtens, kee Kand duerch Corona e bleiwende Retard wäert behalen, an zweetens, datt d'Bildungsschéier tëschent de Kanner aus de sozial schwaachen a staarke Familljen duerch dës Kris net nach méi wäit däerf auserneegoen.

An an deem Sënn deposéieren ech hei eng Motioun, wou mer d'Regierung opfuerderen, fir sech déi noutwendeg Moyenen ze ginn, fir déi schoulesch Problemer, Retarde vun de Kanner an de verschiddene Cyclë festzestellen, fir doropshi geziilt Ënnerstëtzungsmoossnamen auszeschaffen an eng geziilt a gratis Nohëllef ze offréieren.

Mir froen d'Regierung och fir ze analyséieren, ob Programmupassungen opgrond vun der Coronakris an deenen eenzelne Cyclen noutwendeg sinn, awer och op de Septièmesklassen, an da bei Bedarf eeben och déi Upassungen ze maachen, fir eeben ze verhënneren, datt d'Kanner am nächste Schouljoer riskéieren, d'Schlappen ze verléieren.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- considérant que la fermeture des écoles et des services d'éducation et d'accueil (SEA) était sans alternative durant les phases du confinement dû à la pandémie du Covid-19 ;

- rappelant que le contexte socio-économique avait cependant déjà une influence significative sur la réussite scolaire des élèves avant la précitée pandémie ;

- constatant que la fermeture physique des écoles et la mise en place du « home-schooling » risquent d'aggraver davantage les inégalités constatées ainsi que les retards scolaires de certains élèves ;

- notant de surcroît que certaines matières n'ont pas pu être enseignées lors du « home-schooling » ;

- considérant que le passage de l'école fondamentale à l'enseignement secondaire constitue une étape cruciale du cursus scolaire des élèves,

invite le Gouvernement

- à débloquer les ressources supplémentaires nécessaires pour repérer les problèmes scolaires et à procéder à une analyse approfondie des retards constatés lors du « home-schooling » ;

- à élaborer un système d'assistance scolaire gratuit et à libérer les moyens adéquats pour assurer des cours d'appui ciblés et individuels aux élèves qui en ont besoin ;

- à entamer une analyse des programmes scolaires de l'enseignement fondamental ainsi que des classes de septième du lycée et à procéder aux adaptations nécessaires de ceux-ci.

(s.) Martine Hansen, Diane Adehm, Françoise Hetto-Gaasch, Georges Mischo, Claude Wiseler.

Domadder soen ech Iech Merci. An ech ginn och den Accord zu dësem Projet de loi.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Madamm Hansen. Nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Francine Closener. Madamm Closener, Dir hutt d'Wuert.

Mme Francine Closener *(LSAP).-* Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Reprise vun der Schoul war ganz komplizéiert. D'Organisatioun war schwiereg fir jiddwereen: fir d'Enseignanten, fir d'Kanner, fir d'Gemengen, fir d'Elteren, fir jiddwereen. Et gouf awer keng Alternativ dozou. An et ass wierklech gutt, dass d'Schoul erëm fonctionéiert, dass d'Isolatioun vun de Kanner eriwwer ass an dass de Risiko, dass déi sozial Schéier bedéngt duerch de Lockdown nach méi auserneegeet, mol bis op Weideres och eriwwer ass.

D'Schüler, an eeben och déi aus dem 4.2, dem fréiere sechste Schouljoer, kënnen net derfir, datt Lockdown war. Si dierfen an hirem schoulesche Parcours net dorënner leiden, datt déi Epreuven net konnte wéi geplangt gemaach ginn.

D'LSAP begréisst et dofir ausdrécklech, dass déi Orientéierung an de Lycée opgrond vun deenen Elementer gemaach gëtt, déi et scho gëtt: Prüfungen a schoulesch Produktiounen. Ech mengen, et ass dat Allerwichtegst elo, dass mer de Schüler e gudden Ofschloss vun der Grondschoul garantéieren an e gudde Start an de Lycée a se net elo nach duerch Tester stressen.

Och fir d'Enseignanten am Stage huet de Lockdown Auswierkungen. A wéi de Rapporter schonn a sengem exzellente Rapport gesot huet, kënne se jo elo duerch dës Derogatioun dann och hir Dokumenter, wéi zum Beispill de Brevet vum Rettungsschwëmmer, méi spéit noreechen. Si kënnen hire Stage also normal ugoen an déi Dokumenter bannent engem Joer areechen.

Dofir ginn ech natierlech hei fir dëse Projet de loi den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Madamm Closener. An ech ginn d'Wuert direkt weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard. Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

Mme Djuna Bernard *(déi gréng).-* Merci, Här President. Merci och vu menger Säit un de Rapporter fir säin exzellente schréftleche wéi mëndleche Rapport.

Mat dësem Projet de loi legiferéiere mer net nëmme fir de Corps enseignant, dee lo kuerz virum Stage awer nach ee Joer méi laang Zäit huet, fir säin Éischt-Hëllef-Diplom a säi Rettungsschwëmmer nozereechen, wat natierlech nëmmen ze verstoen ass, dass dat an deene leschte Méint net méiglech war, mee mir denken awer ganz besonnesch un déi Kanner aus dem Cycle 4.2, déi hir Épreuve-communnen net konnte maachen. Déi Épreuve-communnë si wichteg. An awer ass natierlech ze verstoen, vu dass d'Zäit et onméiglech gemaach huet, dass si se gemaach hunn, dass si eng Orientatioun brauchen. An déi gëtt natierlech gemaach opgrond vun de besteeënden Tester, de besteeënden Epreuven, déi am Joer scho gemaach goufen. An an deem Sënn ass dat heiten e ganz wichtegen an néidege Gesetzestext zum Wuel vun deene Kanner.

Mir bleift heibäi just, hinnen och nach eng schéin Zäit am Cycle 4.2 ze wënschen - si hunn elo nach e puer Wochen am Fondamental, déi se dann hoffentlech kënne genéissen - an hinnen dann e gudde Start an de Lycée ze wënschen.

Ech ginn heimadder den Accord vun der grénger Fraktioun.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Madamm Bernard. An da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Här President, villmools merci. Ech wéilt och ufänken an dem Här Baum Merci soe fir dee ganz klore Rapport. E kritt jo de Mëtten direkt e puermol d'Geleeënheet, eis ze beweisen, mat wéi enger Maîtrise en déi verschidde Sujeten hei ka presentéieren.

Den Haaptpunkt, mengen ech, an dësem Projet ass effektiv d'Orientéierung vun de Kanner no der Primärschoul. D'Kanner entwéckele sech bis zulescht. A wa se wëssen, datt eng wichteg Etapp op si zoukënnt, da si se natierlech besonnesch motivéiert fir ze schaffen. A mir wëssen, datt der vill sech an där Zäit virun den Épreuves communes an eeben zum Schluss vum Schouljoer besonnesch druginn hunn.

Déi Entwécklung vun de Kanner, déi kënne mer eebe lo net vollstänneg refletéieren an där Prozedur, wéi se hei proposéiert gëtt.

Mir hätte léiwer gehat, et wär wéinstens eng Méiglechkeet gewiescht oder et wär och hei esou gesot ginn, datt déi Kanner, déi Elteren, déi hätte wëllen op esou eng Épreuve commune zréckgräifen, dat och hätte kënne maachen, well de Risiko, datt e Kand falsch orientéiert gëtt, ass natierlech elo méi grouss wéi virdrun, well et eeben net kann iwwert déi ganz Period kontinuéierlech evaluéiert ginn.

Mir wäerten eis an dësem Projet enthalen. Ech wäert och beim nächste Projet nach eng Kéier rappeléieren, datt mir als ADR eng aner Approch zu dëser Rentrée haten, well mer eeben op en anere System gehofft haten, nämlech deen, datt et méiglech sollt sinn, den Homeschooling ënnert der Uleedung vun enger brevetéierter Léierpersoun virunzeféieren an net elo op dee System, wéi mer en am Ableck hunn, iwwerzegoen.

Mir gesinn d'Nodeeler. Dëse Projet wëllt en Deel vun deenen Nodeeler combléieren, mee ech mengen, e bréngt dat net gutt genuch fäerdeg. Mir wäerten eis dofir enthalen.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Kartheiser. An da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här David Wagner.

(Interruption)

Nee. Da geet d'Wuert un de leschten ageschriwwene Riedner. Dat ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Merci, Här President. Als Éischt emol e grousse Merci un de Rapporter, dee sech hei an extreem kuerzer Zäit huet mussen net nëmme mat engem Projet, mee direkt mat enger ganzer Hickecht vu Projeten ofginn, fir déi ze preparéieren an och ze presentéieren. A mir wäerte bei deenen nächste Projeten nach erliewen, datt en dat ganz exzellent preparéiert huet.

(Interruption)

Wat de Fong vun dësem Projet ugeet, mengen ech, ass alles gesot. Et ass relativ kloer. Et ass e relativ kuerze Projet. Nichtsdestotrotz ass et awer wichteg, dorop ze insistéieren, datt wierklech hei keen däerf duerch eng Kris en Nodeel kréien. Et däerf net zum Nodeel vun de Kanner goen, déi ënner extraordinäre Circonstancen hei hiert Schouljoer hu musse fäerdegmaachen.

A virun allem dat lescht Schouljoer am Fondamental ass eent, wat schonn an normalen Zäite vu Stress geprääagt ass, well ee sech op déi Epreuvë preparéiert, well een ziddert, wouhin een orientéiert gëtt. A wien an de leschten Deeg e bëssen op de sozialen Netzwierker ënnerwee war, deen huet, wann en dann e puer houfreg Grousselteren a senger Frëndesgrupp huet, ganz séier gesinn, datt d'Freed dach meeschtens ganz grouss war, wann hir Enkelen dann orientéiert goufen.

Deen zweete Punkt ass awer net manner wichteg. Et geet nämlech net nëmmen drëm, fir hei d'Kanner ouni Nodeel duerch déi Kris kommen ze loossen, mee eeben och d'Léierpersonal respektiv dat zukünftegt Léierpersonal. Mir wëssen alleguerten, datt Léierpersonal net deen einfachste Beruff ass, dee mer hei zu Lëtzebuerg am Staatswiesen offréiere kënnen. Et ass och sécherlech net deen, deen am renoméiertsten ëmmer ass. Do war et an der Vergaangenheet vläicht emol anescht.

Mee et ass e schwéiere Beruff. Et ass e Beruff, wou ee sech mat vill Häerzblutt muss drastiechen. An och do muss een … An ech mengen, dat ass vläicht virdrun e bësse kuerz komm, datt déi meescht dat a véier Joer preparéiert haten an hir Dossiere prett haten. Et ass awer net jiddwereen, dee kapabel war oder gewëllt war, dat an där Zäit ze packen. An deementspriechend ass et och hei wichteg, datt mer deenen, déi sech schonn engagéieren, fir eis Kanner do ze eduquéieren, net zousätzlech Steng duerch eng Kris an de Wee leeën.

An dofir wäerten d'Piraten dëse Projet de loi och matstëmmen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Clement. D'Regierung huet d'Wuert, den Educatiounsminister, den Här Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, och e Merci un de Rapporter, awer och un all déi, déi hei intervenéiert sinn.

Ech mengen, en huet festgestallt, datt mer hei e pragmatesche Wee gesicht hunn, fir mat den Auswierkunge vum Lockdown op d'Schoul an op d'Schüler an op hir Promotioun an awer och op d'Enseignanten eens ze ginn, awer gläichzäiteg och e Wee, dee sécherlech nach ëmmer ganz staark am Interessi vun de Kanner ass an am Interessi vun eiser Schoul ass.

An ech deelen all deene Leit hir Approche, déi soen: „Mir solle kucken, datt déi Kris hei kee bleiwende Schued fir d'Kanner hannerléisst." An duerfir hu mer jo och scho ganz fréi decidéiert gehat, datt mer eis fir dëst lafend Schouljoer op déi essenziell Contenue musse baséieren. Déi essenziell Contenuen, déi mer dorunner festhalen: Wat ass wichteg als Fundament, fir duerno am nächste Schouljoer de 15. September erëm gutt kënnen unzefänken, fir datt mer d'Auswierkunge vun der Coronakris just op ee Schouljoer kënne limitéieren an dat net weider matschleefen?

An ech selwer hat och schonn ugereegt an hunn entre-temps scho meng Servicer chargéiert, eng Rei vu Modeller mol ze proposéieren, wéi een och do kéint Modeller vun Nohëllefen, vun zousätzlechem Appui schafen, well et sécherlech esou ass, datt déi eng Kanner ganz gutt duerch déi Kris komm sinn, awer datt dat net fir jidderee ka gëllen.

An ech deelen och déi Approche, fir eng Analys ze maache vun deene Contenuen, déi nach dëst Joer konnte behandelt ginn. Mer hu jo gesot: „Mir konzentréieren eis op dat Essenziellt." Mir gesinn de 15. Juli, ob dat elo nach méiglech war an deene leschte Woche vun der Schoul, wou mer dann erëm regulären Unterrecht an der Schoul och konnten halen, oder awéiwäit dat net méiglech war. An deementspriechend muss et natierlech och eng Repercussioun awer op déi nächst Rentrée hunn.

Haut gi mer nach ëmmer dovunner aus, datt mer déi Zäit maximal sollten notzen, déi elo do ass. An dat wäerte mer och maachen. Dat si mer momentan amgaangen ze maachen. An ech sinn optimistesch, datt mer do ganz villes nach kënne vermëttelt kréien, wat wichteg ass, fir bei der nächster Rentrée e gudde Start kënnen ze hunn.

Ech kann awer mat deene Proposen, déi an der Motioun vun der CSV-Fraktioun hei sinn, abso-

lutt d'accord sinn, datt mer dat doten och nach eng Kéier am Detail analyséieren nom Ofschloss vun dësem Schouljoer. A gegeebenefalls, falls sech sollt erausstellen, datt e Besoin ass, dann och drop reagéieren.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools dem Educatiounsminister Claude Meisch. D'Diskussioun ass domat ofgeschloss.

Mir komme lo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7590. Den Text steet am Document parlementaire 7590[3].

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7590 et dispense du second vote constitutionnel

De Vott fänkt un.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Appel nominal (votes par procuration)

De Projet de loi ass mat 56 Jo-Stëmme bei 4 Enthalungen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par M. Marc Spautz) et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par M. Georges Engel), Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da komme mer zur Motioun, déi vun der Madamm Hansen agereecht ginn ass. Wëllt nach een eppes dozou soen? Den Här Gilles Baum.

M. Gilles Baum *(DP).*- Ech wollt e kuerzt Wuert zur Motioun soen, déi effektiv fondéiert ass, déi an hire Consideranten effektiv eng Situatioun zréckspigelt, wéi mer se kennen. Et ass gesot ginn, dass effektiv déi Kanner, déi scho vläicht méi Schwieregkeeten an der Schoul haten, lo duerch den Homeschooling warscheinlech net bevirdeelegt gi sinn, mee benodeelegt gi sinn.

Dofir mengen ech, dass mer opgrond vun all deene Leit, déi mer awer elo agestallt hunn, och fir d'B-Gruppen ze assuréieren - dat sinn der ganz vill a mir wäerten d'nächst Woch doriwwer schwätzen -, d'Méiglechkeete vläicht sollten ausloten, fir an de Gemengen effektiv iwwert d'Grouss Vakanz en Angebot unzebidden, en concertation mam Léierpersonal, fir effektiv virun der Rentrée kënne grad deene Schwächsten e Coup de pousse ze ginn, fir anstänneg kënnen ze starten an dat neit Schouljoer.

Merci fir déi Motioun, déi mer matstëmmen. Ech géif de Kolleege vun der Majoritéit un d'Häerz leeën, wannechgelift och d'Motioun hei matzedroen.

M. Georges Engel *(LSAP).*- Da maache mir dat!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Baum. Den Här Kartheiser huet nach d'Wuert gefrot.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Jo. Villmools merci, Här President. An och merci der Madamm Hansen an deenen anere Kolleegen, déi se mat ënnerschriwwen hunn, fir dës Motioun. Mir hunn déi ganz genee gelies, well Dir wësst, datt et der ADR um Häerz läit, fir alles ze verhënneren, wouduerch den Niveau vun de Schoulen erofgeet. Mir hunn also der Madamm Hansen nogelauschtert a mir hunn d'Motioun gelies.

Mee sou, wéi se formuléiert ass, kënne mer se matdroen. Et muss ee just wëssen, an dofir wëll ech dat hei nach eng Kéier preziséieren, datt déi Interpretatioun, déi mir ginn, vun « à procéder aux adaptations nécessaires », dat heescht fir eis: eng wëssensorientéiert an intensiv Schoulbildung, ewech vum Kompetenzunterrecht, a méi Niveau an eise Schoulen, fir de Kanner besser Zukunftschancen ze erméiglechen. Dat ass eis Interpretatioun vun dësem Text. An an deem Sënn stëmme mer d'Motioun och mat.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Kartheiser.

Kënne mer à main levée iwwert d'Motioun ofstëmmen?

(Assentiment)

Wie mat dëser Motioun d'accord ass, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

M. Georges Engel *(LSAP).*- Hie wollt nach eppes soen!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Wie wëllt nach eppes soen?

M. Georges Engel *(LSAP).*- Den David Wagner.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Den Här David Wagner.

M. David Wagner *(déi Lénk).*- Keng Angscht, ech wäert keng länger Ried halen. Mee ech wollt awer och déi Motioun vun der CSV ënnerstëtzen. Mir mengen och, datt déi Motioun an déi richteg Richtung geet. An do steet jo och an den Invitten, datt Retarde vläicht konnte constatéiert gi wärend der Period vum Homeschooling. Dat wier natierlech eng Aart a Weis fir ze palliéieren, fir aus där Situatioun dat Bescht ze maachen. Mee mir wëssen all, datt et eendeiteg besser ass, datt d'Kanner erëm zréck kënnen an d'Schoul goen.

Allerdéngs, wat interessant ka sinn, wat ech och héieren hunn: Wärend deene Woche vun Homeschooling, do ass awer eppes Positives vläicht hänkebliwwen. Dat ass, datt op eemol iwwer e puer Wochen d'Kanner e Cours haten zu zwee oder zu dräi mam Schoulmeeschter oder mat der Schoulmeeschtesch, dat heescht, wou d'Enseignantë sech konnte wärend deene Coursen esou e bësse méi op d'Kanner konzentréieren. Dat heescht, wat u sech kéint interessant sinn.

Dat ass kee Plädoyer fir den Homeschooling, mee et ass e Plädoyer, fir ëmmer méi Mëttelen ze hunn, fir datt d'Enseignanten och déi Zäit an déi Méiglechkeet hunn an enger normaler Schoul, sech kënnen op d'Schüler ze konzentréieren. Dat konnt och relativ positiv Aspekter hunn. An deem Sënn do natierlech!

Mais ceci étant dit, mir wäerten dat natierlech matstëmmen.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Wagner.

Vote sur la motion 1

An dann huelen ech en neien Ulaf: Wie mat dëser Motioun d'accord ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Dës Motioun ass domat eestëmmeg ugeholl.

5. 7591 - Projet de loi portant dérogation aux articles 38, 39 et 68 de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental

Mir komme lo zum Projet de loi 7591, enger weiderer Ofännerung vum Grondschoulgesetz. An ech ginn direkt d'Wuert un den honorabelen Här Gilles Baum, deen eis seet, wouranner déi Ofännerung besteet. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

M. Gilles Baum *(DP), rapporteur.*- Merci, Här President. Wéinst der Covid-19-Pandemie hat d'Regierung decidéiert, d'Schoulen an d'Betreiungsstrukturen ab dem 16. Mäerz zouzemaachen. Ee Mount méi spéit ass decidéiert ginn, d'Schoulen erëm no an no opzemaachen: de 4. Mee fir d'Premièresschüler, den 11. fir de Lycée an de 25. dann endlech och fir déi Kleng aus dem Fondamental.

Deen Dag huet fir d'Grupp A d'Schoul nees ugefaangen. D'Grupp B war an der Betreiung oder doheem; dat heescht, an der Maison relais oder doheem. An an der Mëtt vun der Woch, mëttwochs, ass gewiesselt ginn. A mir schwätzen haut iwwert de Plan de prise en charge en alternance. Dee fonctionéiert vum 25. Mäerz u bis un d'Enn vum Schouljoer.

Et geet am Projet de loi ëm d'Schülerbetreiung am Fondamental also. De Gesetzestext organiséiert déi ofwiesselnd Betreiung vun de Schüler am Fondamental. Dofir mussen d'Artikelen 38 an 39 vum modifizéierte Schoulgesetz vum Februar 2009 ofgeännert ginn. An deem Zesummenhang gëtt awer och d'Responsabilité civile vum Staat a vun der Collectivité publique erweidert op dat ganzt Personal, dat wärend där Zäit mat de Kanner schafft; dat heescht, net nëmmen d'Léierpersonal, mee och d'Leit, déi an de Maison-relaise schaffen. Dofir kënnt et zu enger Ännerung vum Artikel 68 vum bekannte Schoulgesetz.

D'Zil ass et, den Unterrecht an zwou Gruppen ze organiséieren, soudass den Unterrecht ka garantéiert ginn, awer soudass nëmmen d'Hallschent vun de Kanner am Raum si respektiv am Schoulgebai sinn an natierlech och nëmmen d'Hallschent vun de Kanner do openeentreffen. Dofir brauch een natierlech, fir dat ze organiséieren, vill méi Personal an natierlech och vill méi Raimlechkeeten.

D'Ännerunge si follgend: Et ass e Gesetz mat zwee Artikelen. Den Artikel 1 betrëfft also d'Organisatioun. A bis de 15. Juli baséiert d'Organisatioun sech op follgend Prinzippien: D'Schüler sinn agedeelt an den A-Grupp an an de B-Grupp. All Schüler aus dem Cycle 1 bis 4, mat Ausnam vum Precoce, kritt also ofwiesselnd eng Woch Schoul an der Schoul an duerno eng Übungswoch, déi en entweeder kann doheem maache respektiv an enger Betreiungsstruktur.

Déi vulnerabel Schüler oder déi Schüler, déi Elteren hunn, déi vulnerabel sinn, dierfe weiderhin den Enseignement à distance weiderféieren. Si mussen awer dofir e Certificat médical liwweren.

Souwuel d'Schoulstonne wéi och d'Surveillance sinn op fënnef Stonne beschränkt. An dat geet vun 8.00 Auer moies bis 13.00 Auer mëttes mat liichte Variatioune jee nom Schoultransport. An de fakultativen Accueil an der Maison relais no 13.00 Auer gëtt natierlech och ugebueden.

Den zweeten Artikel hëlt also d'Ännerunge vum Artikel 68 vir, wou et ëm deen ausserschouleschen Accueil a falls noutwendeg d'Zesummenaarbecht tëschent dem Schoulpersonal an dem Personal aus der Maison relais geet. Et ass esou, dass mer Leit hunn, déi an de Maison-relaise schaffen, awer elo am Moment an de Schoulen aushëllefen, genausou wéi mer Léierpersonal hunn, wat an de Maison-relaisen aushëlleft. An d'Responsabilitéit, déi festgeluecht ass am Gesetz vum 1. September 1988, gëtt ausgedeent op alleguerten déi Leit, déi Kanner betreien. An dat bis de 15. Juli.

Voilà! Fir weider Detailer verweisen ech op de Rapport. An ech gi schonn elo den Accord vun der Demokratescher Partei.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Baum. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Georges Mischo agedroen. Här Mischo, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Georges Mischo *(CSV).*- Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt mol merci dem Här Baum fir den ausféierleche schréftlechen, awer och mëndleche Rapport.

Et war eng Erausfuerderung, fir net ze soen en immens groussen Challenge fir d'Schüler, d'Enseignanten, awer virun allem och fir d'Elteren, déi déi lescht Wochen hu mussen deen doten Challenge meeschteren: de quasi abrupte Lockdown, iwwert den Homeschooling bis hin zur aktueller ongewéinlecher Schoulrentrée.

Eng Schoulrentrée, wéi et dëst Land bis dato nach net gesinn huet. No bal siwe Wochen Homeschooling an zéng Woche laangem „Bleift doheem!" sinn d'Dieren am Fondamental den 18. Mee erëm opgaangen ënner engem Zwee-Gruppe-System: deene vill diskutéierten an och a Fro gestallten A- a B-Gruppen.

Op dës Thematik ginn ech dann hei awer net weider an. Sou wéi de Ministère sech dat am Ufank virgestallt hat, konnt et net klappen, virun allem well d'Service-scolairen an d'Léierpersonal all Dag nei Consignë kritt hunn.

Als CSV stëmme mir dëse Gesetzestext mat, mat deem dëse System seng legal Basis kritt, mee ech wëll awer nach eng Umierkung maachen: Och wann elo alles steet an de System um Terrain relativ gutt fonctionéiert, sou muss een awer soen, datt et eng Herkulesaarbecht war, dëst en place gesat ze kréien. Ech hunn et selwer als Gemengepapp gesinn a matkritt, souwuel an der Logistik wéi och an der Manpower.

Jo, et ass eng ongewéinlech an ongewëss Zäit, déi mer duerchmaachen, mee dat kritt een och dofir just hi mat enger uerdentlecher Kommunikatioun a koordinéiertem Zesummeschaffe vum Ministère an de Gemengeservicer. D'Gemengen, d'Enseignanten a souguer regional Direktioune goufen zäitgläich mat den Eltere quasi just via Pressekonferenz informéiert.

Krittären, wéi zum Beispill d'Fraternitéit, konnten net agehale ginn. An déi stänneg Ännerunge vun net duerchduechte Mesuren hunn zäitweis zu Inkohärenz bei der Ëmsetzung an zu grousser Planungsonsécherheet gefouert. Datt d'Reprise vun de Coursen am Fondamental net am organisatoresche Chaos ënnergaang ass, ass dem onermiddlechen Asaz vun den Enseignanten an de Service-scolairen ze verdanken.

Dofir ginn ech heimadder och den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi. Mir notzen awer nach eng Kéier d'Geleeënheet, am Numm vun der CSV dem gesamte Schoulpersonal an de Gemengeservicer aus dem ganze Land ausdrécklech Merci ze soe fir hir Aarbecht an hiert Engagement zum Wuel vun eise Kanner.

Ech soen lech Merci.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Mischo. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Francine Closener. Madamm Closener, Dir hutt d'Wuert.

Mme Francine Closener *(LSAP).*- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir si frou, datt d'Regierung bei allen Iwwerleeungen, wéi et an der Schoul da lo soll weidergoen, net op eng kapitalistesch Approche gaang ass, mee deene gesondheetlechen Aspekter Prioritéit ginn huet.

Une voix.- Très bien!

Mme Francine Closener *(LSAP).*- An dat gëtt an dësem Projet de loi natierlech och ganz däitlech, wou et eeben drëms geet, de System vun där Alternance genee festzeleeën.

Natierlech wier et méi einfach gewiescht vun der Organisatioun hier, vun der Logistik hier, fir d'Schoulen erëm ganz normal ulafen ze loossen, an deen een oder deen anere wier domadder bestëmmt och ganz zefridde gewiescht, mee aus gesondheetlecher Siicht hätt dat awer méi e grousse Risiko bedeit. A mat dësem System ass de Risiko ganz einfach just nach hallef sou grouss.

En plus ass et esou, dass d'Kanner och elo ganz genee wëssen, datt se weiderhi solle virsiichteg sinn, datt se wëssen, wéi déi Geste-barrièrë sinn, wéi dat fonctionéiert, datt ee sech soll d'Hänn wäschen. A wann d'Schoul erëm einfach normal ugaange wär, wär dat sécher méi verluer gaang.

D'Organisatioun an A- a B-Gruppe war vill Opwand, dat steet ausser Zweifel. Ëmsou besser ass et jo, dass et och gutt fonctionéiert. A fir dëse Système en alternance ze organiséieren, sinn, wéi de Rapporter jo preziséiert huet, selbstverständlech méi Enseignanten, méi Klassesäll néideg. Och dat gëtt jo dann hei gereegelt duerch dëse Projet de loi wéi och duerch anerer, déi mer nach an der nächster Woch hei wäerte stëmmen.

Et ass wichteg, datt all Mënsch, deen an der Educatioun intervenéiert, an dëser Zäit déi selwecht Rechter a Flichten huet. Sou ass et och ze begréissen, datt se alleguer vun der Responsabilité civile vum Staat ofgedeckt sinn.

Här President, d'Zuele vun der Santé si gutt. Et war richteg, virsiichteg ze sinn an op dëse Modell ze setzen. Duerfir ginn ech am Numm vun eiser Fraktioun och den Accord. An och an der Hoffnung, datt d'Rentrée am September sou normal wéi méiglech wäert kënne verlafen.

Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Madamm Closener. An ech ginn d'Wuert direkt weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard. Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

Mme Djuna Bernard *(déi gréng).*- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Schoulorganisatioun an A- a B-Gruppen huet de Ministère, d'Enseignanten, d'Elteren, d'Personal aus de Maison-relaisen, mee awer virun allem d'Gemengen an awer och d'Kanner virun eng grouss Erausfuerderung gestallt. D'Capacitéiten u Personal, u Raimlechkeeten an u Méiglechkeete si maximal ausgeschëpft ginn. An esou munch ee Schoulverantwortlechen huet laang Deeg a kuerz Nuechte verbruecht mat